

Årsmelding: Miljøprosjekt Ljanselva for 2010

30. januar 2011

I INNLEDNING - BASIS

- * Reguleringsvedtaket i Oslo bystyre 18. juni 2003 med en verneplan for Ljanselva er basis for det daglige arbeidet med Ljanselva. Et ca 100 meter bredt grøntområde på begge sider av Ljanselva fra Skraperudtjern til Bunnefjorden er nå sikret for fremtidige generasjoner, dels som friområde, dels som naturvernområde.
- * Overføring av vann fra Nøkle vann til Østensjøvannet: Konesjon fra Norges Vassdrags- og Energidirektorat for fortsatt overføring av vann fra Nøkle vann til Østensjøvannet gjelder fram til høsten 2013. Innen den tid skal Østensjøvannet sikres tilstrekkelig vannforsyning fra eget nedbørsfelt. I mellomtiden er Ljanselvvassdraget sikret en minstevanntilførsel som i tørkeperioder prioriterer Ljanselva framfor Østensjøvannet. Vannføringen i elva har i 2010 vært til dels meget god.

II TYVE ÅR FOR LJANSELVA – ÅRETS VIKTIGSTE BEGIVENHETER

- * Miljøprosjekt Ljanselva har i 2010 markert tyve års frivillig prosjektinnsats for Ljanselva. Hovedmarkeringen med stor deltaking av foreldre og elver, skjedde 14. okt 2010 der tyve elevgrupper fra skolene Kastellet og Munkerud fremførte eventyrtablåer langs elva i området Sagdammen – Smeden. Den 13. feb ble det holdt et stort vinterdagsarrangement med aking og hestekjøring. En spesiell takk til hestefamiliene Søland og Grimnes.
- * Turparkeringsplassen på Sagløkka ble ryddet ferdig ved hjelp av Hafslund og i forståelse med tomteeier, Krefteforeningen. Sikkerhetsmarkering langs kanten mot syd savnes ennå.
- * Offisiell støtte til fiskeforbedringstiltak foreligger ved at tillatelser er gitt både fra Fylkesmannen og fra Mattilsynet. Dette åpner for styrking av ørretbestanden både i Gjersrudbekken og Prinsdalsbekken. Vann- og vær-situasjonen har forsinket framdriften. Hjalmar Eide følger opp saken i nær kontakt med Kjetil Lønborg Jensen i Friluftsetaten.
- * Blågrønn hovedstad – Vårt Nærmiljø. I samarbeid med Ruskengeneral Jan Hauger, Kontaktutvalget for velforeninger i Oslo (KUV) og Holmlia Nærmiljø A/S (i lederposisjon) og i forståelse med bydel Søndre Nordstrand, har vi tatt initiativ til et utvidet holdningsprosjekt for å skape styrket frivillig innsats for en ren og vakker, bærekraftig by. I første omgang omfatter prosjektet bydel Søndre Nordstrand. Skolene i bydelen, Lions og Holmlia menighet forutsettes trukket sterkere inn i prosjektet. Et møte for bydelens vel ble holdt 12. april 2010 på Mortensrud.
- * Introduksjonskurs om norsk friluftskultur for innvandrere i samarbeid med Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) er vellykket arrangert i form av elvevandring langs Ljanselva under ledelse av Trine Johnsen og Leif Bertnes. Vi har stilt guder for flere elvevandring, bla to for Vi over 60.?

III AV VIKTIGE SAKER I 2010 NEVNER VI ELLERS:

- **Bygging ved elv og bekk/ aktuelle høringssaker**
- * Aktuelle høringssaker har berørt Follobanen, Leirskallen idrettshall, Åsland skytebane, Ekeberg kulturpark og Nordstrandskråningen i tillegg til en rekke mindre saker.
- * Kulturminnevern. Våre initiativ om oppføring av objekter på Gul liste står i stampe hos Byantikvaren. Vi planlegger å lage vår egen "lysegul liste" - i første omgang omfattende steinhvelvbroen ved Hauketo, rester etter Kruttverket og Smaalensbanens brofundamenter i Liadalen, kjeglebanen ved Ljabrubakken, Munkerudsaga og steindemningen øst for Stensrud.
- * Vår web er sluset inn i fellesportalen www.osloelveforum.no (som driftes av Sverre Samuelsen) e: sver-sam@online.no.
- * **Stor takk for frivillighetsmidler i jubileumsåret kr. 2.600 fra Bydel Østensjø** til utemøbler og til fullføring kulturbeiteområdet på Sagløkka og **kr. 5000 fra Bydel Nordstrand**.
- * **Sagstua og Sagløkka – et sted for opplevelse og læring** fungerer godt som lærings- og opplevelsessted for barn, spesielt småbarn, og i noen grad som kurssted. Stua nyttes ca. 100 ganger pr år. De fleste arrangementer er *gratis* for leietakerne som er distriktets barnehager. Vi gir ros til barnehagene brukere for fint renhold av Sagstua.
- * **Kulturlandskapet rundt Sagstua** er ferdig bearbeidet i samsvar med ønske fremsatt av Selskapet for Norges vel og med stor hjelp fra Nordstrand Rotary.

IV ORGANISERING AV MILJØPROSJEKT LJANSELVA

Miljøprosjekt Ljanselva er en frivillig virksomhet som drives av en gruppe interesserte personer i nær kontakt med bydelene Nordstrand, Søndre Nordstrand og Østensjø og berørte kommunale etater.

Lokale kontakter og hjelpere er Nordstrand Rotaryklubb, Søndre Aker Historielag og velforeninger, borettslag langs Ljanselva og skoler og barnehager. Vi deltar i Oslo Elveforum som er et kompetanse- og kontaktnettverk for arbeidsgrupper for hver av de ti Oslo-elve.

Deltakerne i Miljøprosjekt Ljanselva har i 2010 vært:

Tor Holtan-Hartwig: prosjektleder, Trine Johnsen: Østmarkas Venner, "Læring i friluft", ansatt i Oslo Elveforum, Leif Bertnes: Nordstrand Rotaryklubb, Sagstua-vert og kasserer, Asle Andresen: Hauketo skole, Arne Andersen: limnolog, Sverre Samuelsen: Nordstrand Vel, div. vedlikehold Sagstua, webmaster: sver-sam@online.no, Knut Sandersen: Sameiet Ljabrukollen, ansvar for skiltene langs kulturstien, Arne Lunde: Søndre Dal, Sagløkka og miljøarbeid Ljanselva, Åse Julsvik: turlleder, Prinsdal, Ida Hvoslef: Rustad, landskapsarkitekt, Hjalmar Eide: Prinsdal, fiskeforvaltning/fisketrapp.

Miljøprosjektet har i 2010 holdt 4 ordinære prosjektmøter med i alt 31 saksnummer.

Vertsgruppe Sagstua: Indre virksomhet: Evelyn Halleraker, Eva Samuelsen, Sylvi Stene, Solveig Dahl. Ytre område: Leif Bertnes, Sverre Samuelsen, Arne Lunde.

Aktuelt informasjonsmaterieell mv til salgs: 1. Et turkart over Ljanselva med mange historiske opplysninger, til salgs hos oss for kr. 30.- og 2. et vandrehefte med mer utfyllende stoff kr. 50.

V VI SER FREMOVER

Generelt: *Miljøprosjekt Ljanselva ønsker å knytte sin virksomhet nær til de berørte bydeler og slik virke som en forlenget arm for bydelsutvalgene og bydelsadministrasjonen, med spesiell kontakt til de som har ansvar for det blågrønne miljøet.*

Fremtidige oppgaver tillegg til de to grunnleggende oppgavene

- (1) å utvikle oppvandringen av sjørrret til elva og
- (2) å hjelpe skoler til opplevelser og læring i friluft, vil vi legge vekt på
- (3) å overvåke og bevare vann-miljøet spesielt i Gjersrud-Stensrudområdet,
- (4) anlegge en turvei fra Ljabru til Skullerud, syd-øst for den verneverdige "urskogen", turstier langs Prinsdalsbekken og langs Stensrubbekken fra Maurtueveien til Stensrudtjern, og langs Fjellklangveien fra Nordstrandveien til trikkesløyfa på Ljabru
- (5) gjenåpne **a.** Ljanselva ut av fjellkulvertene i Liadalen, **b.** bekke-strekningen langs Lusetjernbakkens nederste del, **c.** en del av Lusetjernet, **d.** en del av Ravnåsdammen, **e.** Lambertseterbakkens utløp, **f.** et par mindre strekninger langs Dalsbekken, **g.** restaurere bekkemiljøet omkring Holmliaparken og **h.** verne om vanddammene i bydelene Søndre Nordstrand og Nordstrand
- (6) verne, utvikle, registrere og listeføre på nettet det biologiske mangfoldet langs elva og vedlikeholde skiltene langs kulturstien,
- (7) bidra til å videreutvikle ordningen med elveadopsjon/ "lokalt eierskap"
- (8) bidra til å utvide og fullføre kulturbeitet og kulturmarken på Sagløkka og i Leirskallen,
- (9) bidra med informasjon om riktig vern og bruk av vassdraget til beboerne,
- (10) lage en visjonsplan for Sagløkka og området ved motorveibroen – "Nordstrands Østmarkaport"
- (11) Kulturvern: ta initiativ til vern og konservering av kulturminnene i tilknytning til **a.** Kruttverket og **b.** Smaalensbanen i Liadalen, **c.** den verneverdige steindemningen ved Trollvannene øst for Stensrud, **d.** markere anleggssteder for tidligere sager og møller og kjeglebanen ved Ljabru, **e.** lage et maleri av den tidligere hengebroen ved Leirskallbråten
- (12) Et "stille område" oppstrøms fisketrappen med sittebenk åpnes for bevegelseshemmende.

Disse prioriteringer er fremholdt i forbindelse med kommunenes arbeid med Kommunedelplan for byens blågrønne struktur; "Grøntplanen", Langtidsplan for idrett og friluftsliv 2009-2014 og i forbindelse med revisjon av Grøntplanen fra 1993.

Trine Johnsen, Leif Bertnes, Asle Andresen, Arne Andersen, Knut Sandersen, Sverre Samuelsen, Åse Julsvik, Arne Lunde, Ida Hvoslef, Hjalmar Eide, Tor Holtan-Hartwig